

UGOVOR O MEĐUSOBNIM ODNOSIMA KOJIM SE UREĐUJE RAZMJENA PODATAKA - OPSKRBLJIVAČ (dalje: Ugovor)
- rezultati javnog savjetovanja

RB	Članak:	Komentar/pitanje:	Pojašnjenje/odgovor:
1	n/a	Ako je moguće, predlažemo da se odredbe predmetnog ugovora o razmjeni podataka generički sklapaju sa svim tržišnim sudionicima, te da se na taj način omoguće veća transparentnost i konkurentnost na tržištu električne energije kroz predloženu razmjenu podataka. Ako bi preduvjet za navedeno bilo izmjena i dopuna pravilnika o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, predlažemo da se ugovor o razmjeni podataka definira nakon izmjene navedenog propisa.	Ovaj Ugovor zamišljen je kao generički, unificirani ugovor kojim se uređuje razmjena podataka s tržišnim sudionicima u ulozi opskrbljivača, jednak za sve opskrbljivače. Na taj način osigurana je transparentnost i konkurentnost za sve tržišne sudionike u ulozi opskrbljivača. Na isti način uredit će se i ugovorni odnosi o razmjeni podataka s ostalim tržišnim sudionicima. Ukoliko izmjene regulatornog okvira budu zahtijevale prilagodbu ugovora, iste ćemo pravovremeno provesti.
2	2	Čl.2. st.4. predlažemo brisati referencu na „Opće uvjete“ s obzirom na to da članak 51. stavak 7. Općih uvjeta sadrži identičan tekst, pa je stoga i sama referenca nepotrebna. Drugim riječima, predložak ugovora ne sadrži preciznije normirano rješenje od onog koje propisuju Opći uvjeti, pa referenca može pogrešno navesti na drugačiji zaključak. Eventualno se može dodati u skladu s pisanim ovlaštenjem jer pisano ovlaštenje, odnosno punomoć u kontekstu općih propisa obveznog prava, može biti ograničena, odnosno uvjetovana i specijalna.	Pravilnik o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom ("Narodne novine" br. 100/22., 134/24., 19/25.; dalje u tekstu: Opći uvjeti) je podzakonski akt koji donosi HERA a isti detaljno uređuje odnose između sudionika tržišta električne energije – uključujući obveze razmjene podataka. Opći uvjeti koje donosi HERA imaju obavezujući karakter i dio su regulatornog okvira s kojim se svi sudionici na tržištu električne energije moraju uskladiti. HOPS kao subjekt s javnim ovlastima djeluje u okviru propisa koje donosi HERA i drugih nadležnih tijela. Izbacivanjem reference na Opće uvjete, ugovor gubi direktno pozivanje na regulatorni okvir koji mu daje pravni temelj. Ako referenca ne postoji, svaka promjena Općih uvjeta može značiti potrebu za izmjenom ugovora – što je administrativno zahtjevnije. Iz navedenih razloga ne prihvaća se prijedlog MET-a da se iz čl. 2 st.4 Ugovora izbaci pozivanje na Opće uvjete. Referenca na Opće uvjete nije od utjecaja na primjenu propisa obveznog prava u pogledu oblika pisanog ovlaštenja/punomoći.
3	3	Čl.3. st.1. predlažemo da referenca bude na prvi dan, a ne na osmi dan jer ne vidimo opravdani razlog za tolikim periodom za potvrdu podataka.	Rok od osam dana predložen je zbog mogućnosti nepredviđenih događaja koji mogu uzrokovati kašnjenja u očitavanju i validaciji podataka. Takvi događaji uključuju tehničke poteškoće, neispravnosti mjernih uređaja te potrebu za dodatnom provjerom točnosti podataka, što zahtijeva koordinaciju više odjela unutar HOPS-a. Osmodnevni rok stoga osigurava pouzdanost i konzistentnost obračunskih podataka, uz istovremeno omogućavanje njihove pravovremene dostupnosti. Napominjemo da su mjerni podaci korisnicima dostupni putem portala u najkraćem mogućem roku, uz nastojanje da se isti dostave odmah po isteku mjernog intervala, u skladu s operativnim mogućnostima sustava.
4	3	Čl.3. st.1. molimo potvrdu da „mjerni podaci“ obuhvaćaju podatke predaje električne energije u mrežu vezane uz otkup (kada Proizvođač potpada pod definiciju Kupca prema ugovoru, odnosno Općim uvjetima), a kako bi izbjegli situaciju prema kojoj moramo imati više ugovora kao s HROTE. Objašnjenja radi, u praksi ionako opskrbljivači validiraju račune proizvođača od kojih kupuju i cijeli postupak ide brže ako opskrbljivač odmah dobije potvrđene podatke od OPS kada i sam proizvođač. Čak i u kontekstu u kojemu nije u perspektivi da su svi kupci na mreži OPS istovremeno i proizvođači električne energije.	Smatramo da je važno naglasiti kako je ugovor zamišljen kao generički dokument kojim se uređuje razmjena podataka s tržišnim sudionicima u ulozi opskrbljivača. Opskrbljivač dobavlja energiju za vlastiti portfelj putem ugovornih rasporeda, dok je voditelj bilančne grupe odgovoran za upravljanje odstupanjima od tih rasporeda. Veleprodajno tržište električne energije uređeno je putem ugovornih rasporeda kojima opskrbljivači dobivaju energiju za svoje portfelje. Odstupanja od ugovornih rasporeda su odgovornost voditelja bilančnih grupa, koji ih upravljaju u okviru svojih odnosa s članovima bilančnih grupa, uključujući i članove proizvođače. Stoga, u kontekstu razmjene podataka, opskrbljivač ne mora nužno primati podatke o ostvarenjima članova bilančnih grupa proizvođača, budući da ta odgovornost pripada voditeljima bilančnih grupa. Ovakav pristup omogućava veću fleksibilnost i jasnoću u definiranju obveza pojedinih tržišnih sudionika, prilagođavajući razmjenu podataka njihovim stvarnim ulogama na tržištu.
5	3	Čl.3. st.2. Predlažemo ili da umjesto „Format razmjene podataka regulirani su“ napišete „Format datoteke razmjene količine električne energije naveden je“, ili da u Prilog 2 navedete tehničke pojedinosti samog formata poput: kanala, tipa datoteke, komunikacije vezane uz obradu poruka i vremena odziva.	Slažemo se s iznesenim prijedlogom te ćemo u Prilog 1 dodati jasnu i detaljnu specifikaciju o formatima datoteka koje se razmjenjuju. Time će se osigurati dodatna jasnoća i transparentnost u pogledu tehničkih karakteristika datoteka, što će svim tržišnim sudionicima olakšati usklađivanje i pravilnu primjenu propisanih procedura.
6	3	Čl.3. st.5. Neovisno o Općim uvjetima, predlažemo da umjesto osam bude četiri. Propisivanje tako dugog roka iz doba kad su podatke nosili poštar, danas bi na ovom mjestu nepotrebno umanjilo kvalitetu usluge koju OPS pruža.	Rok od osam dana predložen je zbog mogućnosti nepredviđenih događaja koji mogu uzrokovati kašnjenja u očitavanju i validaciji podataka. Takvi događaji uključuju tehničke poteškoće, neispravnosti mjernih uređaja te potrebu za dodatnom provjerom točnosti podataka, što zahtijeva koordinaciju više odjela. Osmodnevni rok stoga osigurava pouzdanost i konzistentnost obračunskih podataka, uz istovremeno omogućavanje njihove pravovremene dostupnosti. Napominjemo da su mjerni podaci korisnicima dostupni putem portala u najkraćem mogućem roku, uz nastojanje da se isti dostave odmah po isteku mjernog intervala, u skladu s operativnim mogućnostima sustava.
7	5	Čl.5. st.9. Ovo je netočno u nekim praktičnim situacijama. Pogrešno je da HOPS obavijesti opskrbljivača u okviru javne usluge ako u tom trenutku postoji pravovaljani zahtjev za promjenu opskrbljivača ili za promjenu otkupljivača od strane drugog opskrbljivača druge ili bilančne grupe. Tim više je teško objektivno provesti jer nije jasno preciziran trenutak u kojemu bi OPS takvu obavijest opskrbljivaču u okviru javne usluge poslao. Stoga predlažemo dodatak na početku same odredbe koji glasi „Ako je primjenjivo, (...)“	Članak 5. st.9. odnosi se samo na situaciju iz st.7. čl.5. ovog ugovora, odnosno kada dolazi do prestanka/ raskida ugovora s opskrbljivačem kako je opisano u Pravilima o promijeni opskrbljivača u čl. 18. - "Korisnik mreže iz kategorije poduzetništva kojem je prestao važiti ugovor o opskrbi s opskrbljivačem koji nije u okviru javne usluge opskrbe el. energijom, a nije odabrao novog opskrbljivača ili je njegov opskrbljivač izašao s tržišta el. energije, po automatizmu prelazi na zajamčenu opskrbu električnom emnergijom". Naime, HOPS neće obavijestiti opskrbljivača u okviru javne usluge opskrbe ako je riječ o redovnoj promijeni opskrbljivača, odnosno ako postoji pravovaljani zahtjev za promjenu opskrbljivača i ako se kupci ne prebacuju na zajamčenu opskrbu, odnosno kod opskrbljivača u okviru javne usluge opskrbe.
8	14	Čl.14. st.3. pokazujete kako Prilog 2 ne bi trebao biti sastavni dio ugovora, već može biti obavijest na internet stranici OPS.	Prilozi u trenutku sklapanja ovog Ugovora priloženi su kao sastavni dio Ugovora kako bi se jasno predočilo tada važeće tehničko rješenje formata razmjene podataka. Međutim, sukladno predviđenim odredbama članka 14., stavaka 2. i 3., sve buduće izmjene koje se odnose na tehničke aspekte razmjene podataka – uključujući formate datoteka, komunikacijske protokole, rokove dostave i slično – provodit će se putem obavijesti HOPS-a dostavljenih opskrbljivaču elektroničkim putem, bez potrebe za sklapanjem dodatka Ugovoru. Ovim pristupom omogućava se zadržavanje važećih informacija u trenutku sklapanja Ugovora, dok se istovremeno osigurava fleksibilnost za tehničke prilagodbe bez formalnog ugovornog postupka, što je uobičajena praksa za elemente operativne naravi. Time se postiže ravnoteža između transparentnosti u trenutku sklapanja ugovora i učinkovitosti u budućem upravljanju promjenama.
9	Prilog 1	Format u Prilogu 1 je manjkav. U praksi nam nedostaje te očekujemo da se format proširi s poljem o tipu izvornosti/nadomještanja s tri vrijednosti za podatak o energiji: izvorni, ili nadomješten na osnovu registra, ili nadomješten na drugi način širi od nadomještanja na osnovu registra.	HOPS razumije Vašu primjedbu i prepoznaje njezinu relevantnost u praktičnoj primjeni. Obavještavamo Vas da je u tijeku proces nadogradnje programskog sustava E-obračun kao i korisničkog portala. U sklopu budućih unapređenja jedan od planiranih koraka je upravo i nadogradnja prikaza izvornosti svakog pojedinog podatka – uključujući označavanje je li podatak izvorni, nadomješten prema registru ili nadomješten na drugi način.

RB	Članak:	Komentar/pitanje:	Pojašnjenje/odgovor:
10	Prilog 1	Primjer datoteke - umjesto nepraktičnih slogova molimo da koristite XML strukturu.	Trenutni format datoteke temeljen na tekstualnom zapisu sa separatorima (CSV oblik) dostupan je i u uporabi jer je usklađen s formatom koji operator distribucijskog sustava (HEP-ODS) koristi za razmjenu podataka s Opskrbljivačima, čime se osigurava interoperabilnost i dosljednost unutar tržišnog okruženja. Svjesni smo prednosti strukturiranog formata poput XML-a, osobito u kontekstu razvoja aplikativne podrške i automatizacije obrade podataka. U tom smislu, HOPS razvija nova aplikativna rješenja i radi na podizanju razine usluge informiranja tržišnih sudionika, uključujući i planiranu buduću podršku za XML format razmjene podataka. Dok navedeni razvoj ne bude završen i implementiran, u primjeni će ostati postojeći format razmjene kako bi se osigurala tehnička i operativna stabilnost te kompatibilnost sa svim postojećim sustavima Opskrbljivača.
RB	Članak:	Komentar/pitanje:	Napomena/odgovor:
1	Članak 6. Razmjena podataka za potrebe pružanja pomoćnih usluga	U članku nije definirana razmjena podataka sa neovisnim agregatorima.Neovisni agregatori bi trebali imati pristop do mjesečnih 15-minutnih podataka sa svih mjernih mjesta u portfelju za usluge uravnoteženja sustava	Ovaj ugovor odnosi se prvestveno na razmjenu podataka s opskrbljivačima, razmjena podataka s neovisnim agregatorima nije predmet ovog ugovora. Po finalizaciji ovog procesa, ideja je na isti način urediti i razmjenu podataka s ostalim tržišnim sudionicima.
RB	Članak:	Komentar/pitanje:	Napomena/odgovor:
1	2. stavak 3.	Predlažemo na kraju postojećeg teksta dodati tekst: "ili se ugovor smatra sklopljenim ispunjenjem zakonskih uvjeta." Komentar: Ugovor o opskrbi kupaca u okviru zajamčene opskrbe započinje ispunjenjem zakonskih uvjeta.	Odredba čl. 2 st.3 Ugovora ima svoj pravni temelj u čl. 51 st. 5 Pravilnik o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom ("Narodne novine" br. 100/22., 134/24., 19/25. dalje u tekstu: Opći uvjeti) koja glasi: „(5) Korisnik mjernih podataka ima pravo na pristup mjernim podacima i/ili na dostavu mjernih podataka iz baze mjernih podataka samo onog korisnika mreže s kojim je sklopio ugovor o opskrbi električnom energijom, ugovor o agregiranju, ugovor o sudjelovanju u energetskeoj zajednici ili ugovor kojim se uređuje otpuk električne energije.“ Opći uvjeti su podzakonski akt koji donosi HERA, a isti detaljno uređuje odnose između sudionika na tržištu električne energije – uključujući obveze razmjene podataka. Opći uvjeti koje donosi HERA imaju obvezujući karakter i dio su regulatornog okvira s kojim se svi sudionici na tržištu električne energije moraju uskladiti. HOPS kao subjekt s javnim ovlastima djeluje u okviru propisa koje donosi HERA i drugih nadležnih tijela. Slijedom navedenog HOPS nije ovlašten proširivati predmetnu odredbu na predloženi način jer bi na taj način postupio izvan okvira odredbe čl. 51 st. 5 Općih uvjeta. Međutim isto ne isključuje primjenu ostalih važećih mjerodavnih zakonskih i podzakonskih propisa kako je navedeno u čl. 1 st.1 Ugovora. Ukoliko se pitanje odnosilo na čl. 64 st. 8 Zakona o tržištu električne energije: (8) Ugovor o zajamčenoj opskrbi električnom energijom smatra se sklopljenim danom stjecanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka za korištenje prava na zajamčenu opskrbu., upućujemo na st.9 istog članka: (9) Zajamčeni opskrbljivač dužan je dostaviti krajnjem kupcu ugovor o zajamčenoj opskrbi električnom energijom u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana početka zajamčene opskrbe. Zaključno ukoliko bi zajamčeni opskrbljivač htio ostvarivati prava po ovom Ugovoru morao bi HOPS-u prethodno sklapanju ovog Ugovora dostaviti primjerak Ugovora o zajamčenoj opskrbi. Zaključno, potrebno je dodati u čl. 2 st.3 Ugovora referencu na Opće uvijete na isti način kao u st. 4. Ugovora.
2	3. stavak 2.	Format razmjene obračunskih podataka iz Priloga 1. razlikuje se od formata podatka koje dostavlja operator distribucijskog sustava te se predlaže ujednačavanje formata.	Svjesni smo da se format razmjene obračunskih podataka iz Priloga 1 u određenoj mjeri razlikuje od formata koje koristi operator distribucijskog sustava (ODS). Postojeći format razvijen je kako bi zadovoljio tehničke i operativne zahtjeve specifične za razmjenu podataka između HOPS-a i Opskrbljivača, no ističemo da format ima svojih tehničkih ograničenja te ne zadovoljava u potpunosti sve zahtjeve HOPS-a. S tim u vezi, dugoročno planiramo promjenu postojećeg formata, uključujući i prelazak na standardizirane strukture (XML). Razvoj aplikativnih rješenja i modernizacija sustava za razmjenu podataka već su započeti, s ciljem podizanja razine informiranja i tehničke učinkovitosti. Dok se ne uspostavi nova infrastruktura, razmjena podataka će se i dalje odvijati prema važećem formatu iz Priloga 1, koji osigurava pouzdanost i funkcionalnost u postojećim procesima.